

www.greek-language.gr

Η Πύλη για την ελληνική γλώσσα

Ένα εγχείρημα του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας για την υποστήριξη της ελληνικής γλώσσας στη διαχρονία της: αρχαία ελληνική, μεσαιωνική ελληνική, νέα ελληνική αλλά και στη συγχρονική της διάσταση.

Λεξικό της κοινής νεοελληνικής

[Συμπυκνωμένη προβολή](#) [Κανονική προβολή](#) [Εκτεταμένη προβολή](#) [Βοήθεια](#)

[Α](#) [Β](#) [Γ](#) [Δ](#) [Ε](#) [Ζ](#) [Η](#) [Θ](#) [Ι](#) [Κ](#) [Λ](#) [Μ](#) [Ν](#) [Ξ](#) [Ο](#) [Π](#) [Ρ](#) [Σ](#) [Τ](#) [Υ](#) [Φ](#) [Χ](#) [Ψ](#) [Ω](#)

[Βρες](#)

Επιλογές αναζήτησης

- Αναζήτηση και στο σώμα των λημμάτων

- [Πληροφορίες](#)
- [Αναζήτηση](#)
- [Σύνθετη Αναζήτηση](#)
- [Αποστολή στα Σώματα](#)

Αναζήτηση για: Ε

4.226 εγγραφές [131 - 140] [<< Πρώτο](#) [< Προηγούμενο](#) [Επόμενο](#) [> Τελευταίο >>](#)

εγκεφαλίτιδα η [engefalítida] [O28](#) : (ιατρ.) γενική ονομασία για ορισμένες φλεγμονώδεις νόσους του εγκεφάλου: *Πρωτοπαθής / δευτεροπαθής / επιδημική / ιογενής / βακτηριακή / παρασιτική* ~.

[λόγ. < γαλλ. encéphale lite < αρχ. ἐγκέφαλος) -ite = -ίτις > -ίτιδα]

εγκεφαλο- [enefalo] & **εγκεφαλ-** [enefal], όταν το β' συνθετικό αρχίζει από φωνήεν : α' συνθετικό σε σύνθετες λέξεις: **1.** (ιατρ.) με αναφορά στον ανθρώπινο εγκέφαλο ως όργανο του σώματος: ~*γράφημα*, ~*νωτιαίος*, ~*πάθεια*: *εγκεφαλαλγία*. **2.** με αναφορά στον εγκέφαλο ως κέντρο λήψης αποφάσεων: ~*κίνητος*.

[λόγ. < διεθ. encephal(o)- < αρχ. ἐγκέφαλος) ως α' συνθ.: *εγκεφαλο-γράφημα* < διεθ. encephalo- + -gram & σε μισρδ. *εγκεφαλο-νωτιαίος* < γαλλ. cérebro-spinal]

εγκεφαλογράφημα το [engefalografíma] [O49](#) : ηλεκτροεγκεφαλογράφημα.

[λόγ. < διεθ. encephalo- = εγκεφαλο- + -gram = -γράφημα]

εγκεφαλομυελίτιδα η [engefalomielitída] [O28](#) : (ιατρ.) φλεγμονώδης πάθηση του εγκεφάλου που προσβάλλει και το νωτιαίο μυελό.

[λόγ. < γαλλ. encéphalomyélite < encéphalo- = εγκεφαλο- + μυελός) -ite = -ίτις > -ίτιδα]

εγκεφαλονωτιαίος -α -ο [engefalotiós] [E4](#) : (ιατρ.) που αναφέρεται ή ανήκει και στον εγκέφαλο και στο νωτιαίο μυελό: *Εγκεφαλονωτιαίο υγρό*, διαφανές και άχρωμο υγρό που περιβάλλει τον εγκέφαλο και το νωτιαίο μυελό.

[λόγ. *εγκεφαλο-* + *νωτιαίος* μισρδ. γαλλ. cérebro-spinal]

εγκεφαλοπάθεια η [engefalopáthia] [O27](#) : (ιατρ.) γενική ονομασία οργανικών παθήσεων του εγκεφάλου: *Μεταβολική / αναπνευστική / ηπατική / αλκοολική / τοξική / περιγεννητική / παιδική* ~. *Σπογγώδης* ~, μεταδοτική, συνήθ. θανατηφόρος, νόσος που προσβάλλει το κεντρικό νευρικό σύστημα του ανθρώπου και των κατοικίδιων ζώων (βοοειδών, αμνοεριφίων κτλ.)· νόσος των τρελών αγελάδων.

[λόγ. < γαλλ. encéphale pathie < encéphalo- = εγκεφαλο- + -pathie = -πάθεια]

εγκέφαλος ο [engéfalos] [O20a](#) : **I.**(ανατ.) το ανώτερο και τελειότερο τμήμα του νευρικού συστήματος των σπονδυλωτών και του ανθρώπου, το οποίο βρίσκεται μέσα στην κρανιακή κοιλότητα και αποτελεί κέντρο των κινητικών, αισθητικών και νοητικών λειτουργιών· (πρβ. *μυαλό*): *Τα ημισφαίρια / οι αούλακες / οι έλικες / τα κύτταρα του εγκεφάλου. Η φαιά / λευκή ουσία του εγκεφάλου. Τα κέντρα του εγκεφάλου. Η διέγερση του αισθητήριου οργάνου μεταβιβάζεται με τα νεύρα στον εγκέφαλο και έτσι παράγεται μέσα στη συνείδησή μας ετούτο ή εκείνο το αίσθημα. || Μαλάκυνση* του εγκεφάλου. ΦΡ πλύση* εγκεφάλου. έχει κάλο* στον εγκέφαλο. III.* ο εγκέφαλος ως κέντρο των νοητικών λειτουργιών, της σκέψης του ανθρώπου· συνήθ. σε διατυπώσεις που αποδίδουν έναν αρνητικό, κάποτε και ειρωνικό χαρακτηρισμό στην ποιότητα της σκέψης κάποιου· νους, μυαλό: *Ποιος νοσηρός ~ επινόησε αυτό το τερατούργημα; Ηλίθιος / αρωσημένος / παρανοϊκός* ~. **2.** (οικ.) ο ιθύνων νους: *Ο ~ μιας επιχείρησης. ||* (συνήθ. ειρ.): *Οι εγκέφαλοι του υπουργείου, οι ιθύνοντες. ||* συνηθέστερα για τον ιθύνοντα νου μιας παράνομης δραστηριότητας ή ομάδας ατόμων: *Ο ~ της μεγάλης ληστείας. Ο ~ μιας συμμορίας. III.* (προφ.) (*ηλεκτρονικός*) ~, ηλεκτρονικός μηχανισμός που παίρνει και δίνει πληροφορίες και εντολές· ηλεκτρονικός υπολογιστής, κομπιούτερ.

[λόγ.: I, II: αρχ. ἐγκέφαλος· III: σημιδ. αγγλ. brain]

εγκιβωτιζώ [engivotízo] **-ομαι** [P2.1](#) : **1.** κλείνω κτ. μέσα σε κιβώτιο· (πρβ. *συσκευάζω, αμπαλάρω*): *Τα χειρόγραφα παρέμειναν για πολλά χρόνια εγκιβωτισμένα στο υπόγειο της Εθνικής Βιβλιοθήκης. 2.* (τεχν.) απομονώνω τμήμα του πυθμένα λίμνης, ποταμού κτλ. με κλειστό, προσωρινό υδατοστεγές περίφραγμα, για να θεμελιώσω μια κατασκευή (γέφυρα, φράγμα κτλ.).

[λόγ. εγ- (δες εν-) κιβώτιου) -ίζω μισρδ. γαλλ. encaisser]

εγκιβωτισμός ο [engivotizmós] [O17](#) : η ενέργεια του εγκιβωτιζώ. **α.** (λόγ.) τοποθέτηση, συσκευασία πράγματος μέσα σε κιβώτιο· (πρβ. *αμπαλίρισμα*). **β.** (τεχν.) η απομόνωση τμήματος του πυθμένα (θάλασσας, λίμνης, ποταμού) από το νερό, με προσωρινό υδατοστεγές περίφραγμα για τη θεμελίωση μιας

μόνιμης κατασκευής. **γ.** (φιολ.) αφηγηματική τεχνική κατά την οποία μια σχετικά αυτοτελής και εκτεταμένη διήγηση περιέχεται μέσα σε άλλη: *Τυπική δομή εγκιβωτισμού έχουν οι «Χίλιες και μία νύχτες».*

[λόγ. εγκιβωτισ- (εγκιβωτίζω) -μός]

εγκλεισμός ο [εηγλιζμός] [O17](#) : η ενέργεια ή το αποτέλεσμα του εγκλείω, ο περιορισμός κάποιου μέσα σε κλειστό χώρο, συνήθ. για σωφρονιστικούς ή για θεραπευτικούς λόγους· (πρβ. *περιορισμός, φυλάκιση, κράτηση*): ~ σε φυλακή. *Διέταξε τη σύλληψη των πολιτικών του αντιπάλων και τον εγκλεισμό τους σε στρατόπεδο συγκέντρωσης. Το δικαστήριο αποφάσισε τον εγκλεισμό του σε ψυχιατρείο.*

[λόγ. < ελνστ. *έγκλεισμός*]

[< Προηγούμενο](#) [1...](#) [12](#) [13](#) [14] [15](#) [16](#) ...[423](#) [Επόμενο >](#)

Μετάβαση στη σελίδα: [Βρες](#)

© 2006 - 2008 Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας



Το έργο "Πύλη για την ελληνική γλώσσα και τη γλωσσική εκπαίδευση" έχει ενταχθεί στο Ε.Π. Κοινωνία της Πληροφορίας, συγχρηματοδοτείται από την Ε.Ε. και υλοποιείται από το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

